

Izhaja vsak dan
 tudi ob nedeljah in praznikih) ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.
 Posamezne številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.
 Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Molin piccolo št. 7. — Uradne ure od 2 pop. do 8 zvečer. Cene oglasov 16 stotink na vrsto petič; poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.
 TELEFON št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša
 za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankevnost pisma se ne sprejemajo in rokoplasi se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: Ulica Torre bianca št. 12.
 Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK. — Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcij lista „Edinost“ v Trstu, ulica Torre bianca št. 12.
 Poštno-hranilnični račun št. 841.652.

Vojna v vztočni Aziji.

(Brzobjavne vesti.)

Naměstnik Aleksejev.

PETROGRAD 5. Rуска brz. agentura poroča danes iz Port Arturja: Naměstnik Aleksejev se je povrnil predvčeršnjem v Mukden. Veliki knez Boris Vladimirovič je odpotoval včeraj k armadi.

Japonska vojska.

SANGAJ 5. Glasom vesti iz Kobe je sedaj približno 260 000 Japancev pod orožjem. V posadkih je 60.000 mož razun rezerve, ki še ni mobilizirana. Glavni štab skriva še vedno svoj mobilizacijski načrt. Vseled deževnega vremena v Koreji in Mandžuriji so vse ceste v slabem stanju.

Brzobjavne vesti.

Cesar v Opatiji.

OPATIJA 5. (Privatno.) Danes v jutro dospel je z dvornim vlakom točno ob 8. uri cesar se svojim spremstvom na Matulje. Pričakovani so ga tu švedski kralj Oskar II, tukaj bivajoči avstrijski nadvojvode in nadvojvodinje, politični in običajni načelniki in drugi dostojanstveniki ter ogromna sila naroda. Postaja je bila krasno odličena zelenjem, cvetjem, venci in zastavami. Poleg postaje postavili so Kastavci lep slavolok okinčan z narodnimi in dvorskimi zastavami a od postaje do Preluke stali so glava ob glavi šolski otroci iz Kastva, Rukavca, Sv. Mateja in Zameta v špalirju a brez hrvatskih trobojnic vseled znane prepovedi. Da se ne bi ukrala kaka narodna zastava mej šolsko mladino skrbelo je pazno oko orožnikov. — Mej potom voharno pozdravljale so Nj. Vel. množice ljudstva z narodnimi zastavami a meglešali so jih šolski otroci svojimi zvonicami živio klici. Cesar se je vidno ganjen na glasnem izražanju udanosti od strani šolske mladine in ljudstva zahvaljeval mahaje z roko. — Pred cesarjem vozil se je okrajni glavar pl. Manussi, potem cesar v spremstvu švedskega kralja, za njimi razni avstrijski nadvojvode, potem vojaški dostojanstveniki, vsega 12 kočij, katerim se je pridružilo šest kočij zastopstva kastavske občine z načelnikom Jelusičem.

Tudi na Voloskem je bil sprejem čisto narodnega značaja. Pod velikanskim slavolokom z narodnimi zastavami čakalo je občin ako zastopstvo na čelu mu župan volosko-opatijski dr. Stanger visoke goste, katere je sprejelo tudi meščanstvo z burnimi živio klici in z mnogobrojnimi narodnimi trobojnicami. — Od tod do Opatije vrstila se je zopet šolska deca brez narodnih znakov. — Tudi v Opatiji so plapolale večinoma hrvatske trobojnice in se je slišalo skoraj izključno hrvatsko pozdravljanje. — Cesar je izstopil pri hotelu Štefanija, kjer so ga sprejeli grof

Gočsa in drugi dostojanstveniki in uradniki. — Ob 9. in pol uri posetil je švedski kralj cesarja, ki mu je vrnil ob 11. uri obisk v vili Jeanette. — Ob 1. uri popoldne je bil obed pri nadvojvodinji Mariji Josipi. — Nocoj točno ob 9. uri vrne se Nj. Vel. na Dunaj.

OPATIJA 5. Na dnevju pri nadvojvodinji Mariji Josipi bili so navzoči cesar, kralj in kraljica švedska i. dr. Ob 2. uri povrnil se je cesar v hotel. Od tu je šel na Reko k nadvojvodi Josipu. Ob 4. uri 15 min. povrnil se je cesar iz Reke.

OPATIJA 5. Ob 6. uri zvečer bil je pri švedskem kralju diné, katerega se je udeležil cesar, kralj, kraljica švedska, veliki vojvoda Luksemburški itd. Ob 7. uri in tričetrt povrnil se je cesar v dvorec Štefanija. Ob tem času bila je tudi Opatija razsvetljena. Ob 8. uri in četrt peljal se je cesar iz Opatije v Matulje. Ob 9. uri se je cesar odpeljal proti Dunaju.

Atentat.

DUNAJ 5. Brat pred nedavno odpušene pevke dvorne opere Löbl je vstrelil danes a samokresom na ravnateljstvo pevskega zbora dvorne opere Wondra. Kragla je predrila pljuša. Rana je nevarna.

Avstrijski častniki v makedonskem orožništvu.

DUNAJ 5. »Fremdenblatt« poroča, da je državno vojno ministerstvo po prejemu obvestila od avstro-ogrškega poslanštva v Carigradu pozvalo nekoliko onih častnikov, ki so se svojedobno prijavili za vstop v makedonsko orožništvo, naj brzobjavno naznanijo, hočejo-li vstopiti pod ravnokar določenimi pogoji.

Iz števila onih, ki se prijavijo, izbere vojno ministerstvo 5 častnikov, ki morajo biti 20. aprila v Solunu. Teh 5 častnikov, namreč 1 major, 1 konjeniški stotnik in 3 področni častniki vstopijo z višjo stopinjo v makedonsko orožništvo za dobo 2 let obdržavši sedanje dostojanstvo v avstro-ogrski armadi. Ti častniki bodo opravljali službo inštruktorjev, dočim bodo izvrševali faktično poveljništvo nad orožništvom tudi turški častniki. Disciplinarno kazensko pravo nad avstro-ogrskimi častniki bo seveda izvrševal en avstro-ogrski častnik. Glede podčastnikov ni došel sedaj noben poziv.

Poslanik Dumba.

DUNAJ 5. Kakor poroča »Neue Freie Presse«, se povrne prihodnji ponedeljek avstro-ogrski poslanik Dumba zopet na svoji mesto v Beligrad.

Poslanika na srbskem dvoru.

DUNAJ 5. »Polit. Correspondenz« poroča, da pride avstrijski poslanik Dumba 11. t. m. v Beligrad. Tudi novoimenovani ruski poslanik Gubastov je prejel ukaz, naj se takoj, čim izroči svoje odzvalno pismo, poda iz Rima v Beligrad.

poln zelenega sadja, in potem njih hiša, morje, otoki, a tam daleč na vzhodu velebitaki vrhovi, ožarjeni zadnjimi žarki solncea, ki je še od tu, skrivši se za Učko, metalo še en neizmerno droben del svoje svetlobe v bojno somračje kvarnerske kotline. Sestri sti bili oblečeni v črno, vedno mili in tužni. Njijine lepe in velike črne oči, Lucijine temne, Teodorine pa blesteče, so se odprle ter so polne globoke žalosti zrlé mirno na morje.

Mej tem, ko sta bili na vrtu, se je Laris razgovarjal se svojim tantom v njegovi sobi.

Tolmačil je temu poslednjemu podrobno svoje velike načrte, velika podjetja, v katera da je uložil silno denarja. Dakić je na praih prekrizanim rokama gledal v vis, a njegov zet, sedeči mu nasproti, je razlagal svoje načrte, in vsaki izrek je pospremljal s kretnjo roke, da bi boljše pričel tasta. Ko je dospel do kakega zaključka, zbral je vse prste desnice pred svojim čelom, pak uprl prst-kazalec v mizo, kakor v dokaz, da je vse, kar je govoril, povsem jasno, da vse temelji na neovrznih dejstvih. Ko je govoril

Promet na bosenskih železnicah.

SERAJEVO 5. V zadnjem času so razširjali mnogi domači in inozemski časopisi vest, da je začasno ustavljen promet blaga na bosensko hercegovskih državnih železnicah zaradi prevažanja vojaških čet.

Nasproti tem vestem, ki so provzročile prešudna razlaganja, se zagotavlja, da ni bil promet blaga ustavljen. Vseled prevažanje vojaških čet, ki se vrši vsako spomlad se je prevažanje blaga le nekoliko zakasnilo ter se je čas dostavbe moral podaljšati. Tedaj se ne more govoriti, da je promet blaga ustavljen.

Nemci v Afriki.

BEROLIN 5. Jutri se odpelje od tukaj 26 častnikov in 350 mož v južno Afriko.

Amerikanska vojna eskadra v sredozemskem morju.

WASHINGTON 5. Ministerstvo mornarice naznanja, da bo plula južno atlantiška eskadra okoli 1. maja po sueškem prekopu na Madagaskar in ne okolo rta Dobre nade. Ministerstvo zanika vest, da je bila ta pot izbrana zaradi sedanje vojne.

Po leti bo baje v sredozemskem morju 16 oklopnač in 3 križarke, toda ne vse na enkrat.

Dogodki na Balkanu.

CARIGRAD 5. Došle vesti potrjujejo, da sta se podvrgla dva voditelja albanskega gibanja v okrožju djakovskem.

Turška vlada se je pritožila pri grškem patrijarhu glede grškega metropolita v Bitolju, kateremu očita, da prireja razne demonstracije. Vlada pozivlja patrijarha, naj zaukáže metropolitu, da se korektno ponaša, po drugih verzijah je celo zahtevala, naj ga odstrani.

Baron Liebig umrl.

FRANKFURT na MENU 5. — Član avstrjske gospodske zbornice in načelnik svetovne tvrdke Ivan Liebig & Cie v Liberehu na Češkem, Henrik baron Liebig je umrl v svoji vili v Sachsenhausenu v starosti 65 let.

Baron Hackelberg umrl.

GRADEC 5. Član visoke zbornice Rudolfa baron Hackelberg je umrl danes v starosti 86 let.

Dementi.

RIM 5. »Tribuna« piše: Kljub izjavam ki smo jih priobčili iz najzanesljivejših virov, razširjajo neki listi popolnoma neverjetne vesti, kakor n. pr. da bodo premeščene vojaške čete iz pijemonteških garnizij na Beneško. Mi izjavljamo ponovno, da so te vesti o kaki mobilizaciji, bodisi na morju, bodisi na kopnem brez vsake podlage. Naši mednarodni odnosi so povsem ugodni.

Potres.

BELIGRAD 5. Iz mnogih krajev kraljevine javljajo, da je bilo včeraj zjutraj čuti več močnih potresnih sunkov; zlasti močan

tako, so se mu zbirale drobne kaplje potu na čelu, katero je obrisaval svilenim robcem in je živo gledal svojemu tastu v obraz, da bi uganil, kaj on misli.

— Dragi gospod Ivan, jaz sem vam torej povsem jasno dokazal, da sem vedno dobro gospodaril, da nisem nobenega novčiča izlal po neumnem, pak mislim, da ste se trdno prepričali, da mi bodo moja podjetja, da mi bo posebno moje podjetje, desetero.

— Vi ste mi, Laris, dokazali vendar sem jaz že vedel, da namreč slepote samega sebe, da ste človek brez glave! mu je segel tist v besedo.

— Te vaše besede ne morejo pobiti mojih dokazov. Pravim dokazov, ker vem, kaj govorim. Res je, da sem sedaj v neprimiliki, nu je to le hipna skrb. Ho, ho, ako bi bil imel jaz več kapital! Gospod, nočem reči, milijonar, ali brez dvoma, jaz bi bil imel v malo letih veliko premoženje. Vi ste mi tist, vi poznate sedaj vse moje načrte, prepričani ste, da sem premišljeno delal, pa recite po duši, stavite si roko na srce, bi se-li jaz

potres je bil v Vranji, ki je poškodoval poslopja.

Cesar Viljem v Italiji.

MESINA 5. Cesar Viljem se je odpeljal danes ob 8. uri in pol predp. na jahti »Hohenzollern« v Palermo.

PALERMO 5. Cesar Viljem je dospel semkaj ob 4. uri in pol popoldne.

Josip Gorup pl. Slavinski.

Josip Gorup pl. Slavinski, veliki slovanski mecen, slavi danes 6. aprila svojo sedemdesetletnico. Na prstih ene roke moremo Slovenci našeti velekapitaliste, ki so za naš narod ohranili požrtvovalne roke in radodarno srce. Žalostnogrda pega je na našem narodnem telesu, da se baš oni, ki so se popeli do večjega gmotnega in socialnega stališča, odtujujejo svoji domovini, da jim srce oledeni za narodne ideale ter da se bornega svojega pokoljenja sramujejo. »Honores mutant mores!« In tako vidimo večkrat po slovenskih mestih, da so sinovi in hčerke naših bogatašev odmrli slovenstvu, da se čutijo z narodnimi nasprotniki bližje in sorodnejše nego s sinovi slovenske majke! Bogatstvo rojstva med nami običajno renegatstvo! Svetla izjema med slovenskimi kapitalisti pa je veletržec Gorup na Reki. Njegovo srce gori za narodne ideale in njegova duša čuti s slovenskimi rojaki! In njegova roka je zato oprta radodarno in za vsakogar! Gorupove velikanke zasluge za slovenski narod so znane vsej naši domovini. Zlasti za Ljubljano si je pridobil ogromnih zaslug, ki ga delajo večno nepozabnega. Njegove ustanove za gojenje mestne slovenske višje dekliške šole in za slovenske vseučiliščenike so »monumentum aere perennius!« — spomenik, ki ga ne uniči časa aila. Gorup je dal ustanovni fond višji dekliški šoli v Ljubljani, ki je prvi zavod za sistematično vzgojo narodnozavednega ženstva. Na Reki je poklical v življenje velika industrijalna podjetja, ki so med največjimi v državi, ki preživljajo veliko število slovenskih in hrvatskih delavcev in uradnikov ter na korist obni blaginji. Gorup podpira izdatno razna narodna društva ter je žrtvoval velike svote za povzdigo naše umetnosti in literature. Svoječasno je bil marljiv in delaven poslanec notranjskih mest in trgov ter je danes vzor vsem slovenskim podjetnikom. Vedno in povsod je trosila Gorupova plemenita roka dobrote, zato pa ga danes časti in ljubi celokupna slovenska domovina. Našel je priznanje na najvišjem mestu in cesar ga je ob svojem jubileju 50-letnega vladanja počastil s plemstvom in vitežkim redom. Tako ima danes naš rojak vidno odliko pred vsem svetom v naslovu: vitez Slavinski! A tudi Slovenci so mu izrekli svojo zahvalo

mogel sedaj obrniti do koga drugega? Norec bi bil, ako bi storil kaj takega, ker bi izvestni ljudje, ki imajo več kapitala mogli uničiti vse, kar sem storil do sedaj. Na vse zadnje bi mogel najti koga drugega za to kupčijo, ali zakaj naj bi z drugimi delil sadove svojega truda? Prosim vas torej, roko na prsa, ali bi vas jaz ne užalil, ako bi se obrnil do koga drugega in ne do vas?

— Laris, verujte mi: jaz se ne bom čutil žaljenega. Izvolite se le obrniti do koga drugega.

— Ali prosim vas, da ne gre za veliko svoto — gre le za pet bornih tisočakov! — je privzdignil Laris ramena ter se nasmehnil prišiljeno, kisto ter si je otrl pot s čela.

— Vi torej zato tako mirne duše meščete v morje ptuje tisočake, ker so »borni«? Ali vam je bilo potrebno zidati hišo na Banji? Vi ne boste imeli pameti nikdar. Prosim vas, da me pustite na miru! Niti novčiča! — je odsekal Dakić besedo, vatal z divana, pak se jel sprehajati po sobi.

(Pride še.)

PODLISTEK.

Teodora.

Povest.

Hrvatski spisatelj Evgenij Kumičić, prevel J. S. Drugi del.

Lucija je žitela. Teodora jo je gledala tužno. Bil je krasen somrak, zrak prijeten in svež, ker je pihal rahel veter, a morje se je lepo penilo sredi reškega zaliva. Bila je trgatav. Čuli so se veseli vakliki iz vrtov po obali. Sestri sti sedeli na vrhu vrta, jedna poleg druge, rama ob rami, in gledali sti na morje in oddaljene obale, o katerih se je dozdevalo kakor da se bližajo v bistrem zraku, v prijetnem somraku. Nad njijini lepi glavi so se spuščale veje kostanja, za njima poleg zida je zelenel lovor, za zidom se je belila cerkvice na pokopališču, a nad pokopališčem se je širila gosta šuma, obvita nekim tenkim, komaj vidnim modrilom, odsevom: morja in neba, ljubke sestavine nežne svetlobe in sence predvečera. Pred njima je bil njihov vrt,

s tem, da so ga imenovala razna mesta, društva ter različne korporacije svojim častnim meščanom, občanom ali članom.

Josip vitez Gorup pl. Slavinski je namreč častni meščan mesta Ljubljane in Metlike. Častni občan trgov in občin: Postojna, Cirknica, Mokronog, Planina, Staritrz poleg Loža, St. Peter na Krasu, Slavina, St. Andrej pri Gorici, Gor. Šiška, Borovnica, Zagorje pri Savi, Preddvor, Hrenovica, Žuženberg, Dol. Horjul, Vel. Dolina, Jesenice, Dol. Logatec, St. Vid pri Vipavi, Vočna, Draga, Pišče, Sodražica, Vel. Poljane pri Rionici, Poddraga, Grosuplje, Radeče pri Zid. mostu, Ježica, Črnuče, Senčur pri Kranji, Košana, Jablanca, Zagorje pri St. Petru, Naklo, Moste pri Ljubljani, Zgoranje Vreme, Gornji Logatec, Železniki, Britof, Medvode, St. Jernej, Bela Cerkev, Šmarje pod Ljubljano, Col. Oslina, Trnovo, St. Ferjan pri Gorici, Radoslavi.

Častni člen društev: »Slovenija« na Dunaju, »Triglav« v Gradcu, Pedagogičsko društvo Krško, »Radogoj« v Ljubljani, Učiteljsko društvo za Postojnski šolski okraj, C. kr. kmetijska družba kranjska, »Sokol« v Ljubljani, Pokupski »Sokol«, Karlovac, »Sokol« v Gorici, Čitalnice: Postojna, Vipava, Vrhnika, Senožeče, Gorica, Novomesto, Pulj (Pola), Cirknica, Metlika. — Katol. polit. čitalnica Čepovan, Čitalnica Staritrz, Bralno društvo Borovnica, Nar. bral. društvo Dol. Čitalnica Zagorje, Požarne brambe v Toplicah.

Gorup ima torej 2 častni diplom, 49 diplom trgov in kmetijskih občin in 24 diplom društev; skupaj 75 častnih diplom! S takim številom priznanj se ne more ponašati nikdo med Slovenci! Že to je dokaz, da je Gorup izreden mož. Zatorej pa se pridružuje na njegovi 70-letnici tudi »Edinost« njegovim gratulantom ter mu iz vse duše kliče: Slava! in Namnogaja ljeta!

Rusko-japonska vojna.

(Trst 5. aprila 1903.)

Rusofobski listi plavajo zopet enkrat — brez dolgo časa — v zadovoljstvu. To se pravi: v hlinjenem zadovoljstvu! Delajo se kakor da je na bojišču zopet začelo iti v zmišlu njihovih želja. Sedaj poročajo zopet o vseh njih japonske vojske, o izdatnem napredovanju iste nasproti reki Jalu. Pisava v japonskih listih so prikrojena tako, da v čitateljih ki vse verjamejo, — bodi, ker ne znajo misliti sami, bodi, da iz sovraštva do Rusije principijelno verujejo vse, kar zveni neugodno za Ruse — vzbujajo domnevanje, da se Rusi umikajo z leve strani reke Jalu ker se ne morejo vzdržati pred zmagonosnimi Japonci.

Vsa ta tendenciozna komentiranja sedanjih dogodkov v bližni reki Jalu imajo približno toliko vrednosti, kakor so jo imela ona v začetku sovražnosti, ki so zatrla, da je rusko portartursko brodogradništvo tako razdejano, da niti ne prihaja več v poštev za nadaljnje boje, ona poročila, ki so uničila, potopila in razpršila v zrak toliko ruskih vojskih ladij, kolikor jih Rusi sploh — imeli niso!

In kakor je tisto baje uničeno rusko brodogradništvo še danes intaktno, kakor to brodogradništvo še danes najuspešneje prepreča vsa prizadevanja admirala Toge, in kakor se je to brodogradništvo v poznih bojih ovrnilo lovorcev junaštva in dvojne slave, istotako bo tudi ruska vojska na kopnem — o tem smo uverjeni — slavila triume, kakor oje sestra na morju. Ali kakor se je izjavil že davno v nekem listu slavni umirovljeni ruski general Dragomirov: »Kar se dostaje naše flote, vidim da bo na pravi ruski način vrnila svoje dolžnost. Isto pričakujem tudi od čet na kopnem in tako se ta vojna izvrši dostojanstveno«.

Kar se sedaj vrši na reki Jalu, je povsem naravno in je bilo pričakovati, ker je to v vojnem načrtu Rusov. Glavna koncentracija ruskih sil je na desnem bregu. Tu jih bodo Rusi pričakovali, ker njih naloga ni, da bi zasledovali Japonce. Oni se omejujejo, da pošiljajo oddelke na reko, na opazovanje. Na Japoncih je — ker oni so napadalci, oni so v ofenzivi, in zato morajo biti agresivni — da se bližajo toliko, da pride do spopada z glavno vojsko rusko in ne samo s sprednjimi strazami. V naravi stvari je torej, da se Japonci bližajo, da »napredujejo« in »potiskajo Ruse nazaj« — kakor se izražajo japonski listi. Pa je še neki drugi razlog — in ta je v

sredstvih, ki jih imati obe vojujoči sili na razpolago — ki dela, da se Rusom nič ne mudi in da mirno pričakujejo razvoja dogodkov na bojišču! Rusi morejo čakati, Japonci pa ne morejo! Za te poslednje je v neugodnim gospodarskem in finančnim položaju železen imperativ: le naprej, hitro naprej, da bo prej konec tak ali tak!

Da se Rusi nočejo umakniti od reke Jalu, in da pričakujejo tam sovražnika, za to govore važni strateški in taktični razlogi. Teren na levi strani reke Jalu, kjer zdaj »napredujejo« Japonci, je skrajno neugoden za rabo kaverije.

Veliko, morda odločilno ulogo v bodočih akcijah ob reki Jalu bo pa na ruski strani igrala kaverija — slavno znani ruski kozaki. To je kenjenica, ki nima vrstnice na svetu. Konj in jezdec sta rastla skupaj in sta kakor zrasla eden k drugemu. Tovariša sta, druga v boju. In kako se umejeta! Ko treba vprejeti sovražnika, se konj na dano znamenje takoj vrže na tla, jezdec istotako. Konj potegne noge tako, da objame jezdec in ta more skrit kakor v mali trdjavici — nasloniti puško na hrbet živali in ciljati in streljati, zavarovan tako da ga sovražnik niti ne vidi.

To sta ruski kozak in njegov konj. Ob reki Jalu na poluotoku Liautung pa se zbira veliko mase te kaverije... Da vidimo, kakovo bo potem »napredovanje« Japoncev!

Končno je velikega pomena tudi vprašanje: kako je moralno razpoloženje ruske vojske? Naj navedemo pričo, ki je gotovo nepristranska. Vojni korespondent »Berliner Tagblatt«, ki je polkovnik v pokoju, je kar strmél, ko je videl kakov red vlada na prevažanju ruske vojske po mandžurski železnici, in kakovo je razpoloženje vojakov. Zdelo se mu je — tako je rekel — kakor da vidi vlak, ki vozi svate na ženitnino, ne pa stotine sinov domovine, ki morda ne bodo videli nikdar več rojstne grude...

Simpatije ameriških Slovanov za Rusijo.

Koj v pričetku rusko-japonske vojne je večina ameriškega novinarstva stopila na stran Japoncev ter začela napadati Rusijo in sploh Slovanstvo, posebno se v tem odlikujejo židovski listi. To je prišlo ameriške Slované, da so sklicali vseslovenski shod, na katerem so protestirali proti napadom omenjenih novinarov. Shod se je vršil dne 17. marca v New Yorku. Na tem shodu so bili zastopani vsi v Ameriki živeči Slovani. Predsednik Čapek, Čeh, je povdarjal, da ameriški zakon ne brani izražati svojih simpatij nasproti komur si bodi. Ta zakon je važen tudi za vse Slované. Slovani so v severnih zveznih državah velika politična sila, z njimi mora računati sam g. Gerst. kandidat za predsedniško mesto, kateri posebno v svojih glasilih napada Rusijo in Slované. Ameriški Irci izjavili so svoje simpatije Rusiji ter so poslali svoje resolucije v Rusijo in so od tam prejeli tudi priščen odgovor. Kar so storili Irci, morajo storiti tudi Slovani in pokazati, da v njih zamrl še ni slovanski duh. Na to je g. Čapek predlagal, naj se v New-Yorku priredi večer ter se nanj »pozove, razun slovenskih, irskih in francoskih vdeležnikov, tudi g. Ogersta. G. Pulpit je prečital na shodu resolucijo, v kateri se izražal simpatija za Rusijo. Udeležniki so soglasno izjavili, da je Rusija edina zaščitnica Slovanstva in da jej morajo vsi Slovani izraziti svoje simpatije. Da ni Rusije ne bi Slovani imeli vrednosti, izgubili bi svojo narodnost in podlegli drugim neslovenskim narodom. Ako propade Rusija, propalo bi tudi Slovanstvo.

O tem shodu ima v New Yorku izhajajoči »Glas Naroda« od 19. marca t. l. sledeče poročilo:

»Včeraj ob 9. uri zvečer zbrali so se zastopniki newyorškega Slovanstva v češki »Narodnjaj Budovi«, da se sprejme resolucija v znak sočuvstvovanja ameriških Slovanov z brati Rusi v njihovi vojni proti Japonskej. Navzoči so bili zastopniki Rusov, Malorusov, Čehov, Slovakov, Slovencev, Srbov, Hrvatov in Bolgarov, toraj zastopniki vseh slovenskih narodnosti izisimši. — Poljakov, kateri se radi njihove simpatije do Japoncev niso vdeležili zborovanja, kar nikakor ni častno za Poljake.

Pri zborovanju bila je jednoglasno sprejeta resolucija, ktera se je brzojavno naznala predsedniku Zjed. držav v priprošnji, da je izroči ruskemu poslaniku grofu Cassini v Washingtonu v svrhu odpošiljatve caru Nikolaju.

Slovensko gledališče v Ljubljani.

(Od 1. oktobra 1903 — 27. marca 1904.)

II.

Repertoar je obsegal tudi letos opere, operete, drame, glume in opremljene igre.

Uprizorilo se je 8 raznih oper, med temi 4 slovanske. Tuje opere so bile: »Otello«, »Boheme«, »Afričanka« in »Nema iz Portice«; slovanske pa: »Onjegin«, »Petar Svačić«, »Dalibor« in »Prodana nevesta«. Opernih novitet je bilo 5.

Opereti sta se uprizorili dve: »Amaconke« (V. Parma) in »Cigan baron« (noviteta).

Dramskih del se je dalo 34 in sicer 13 slovanskih: »Karikature« (poljsko), »Vstajenje« (rusko po francoski dramatizaciji) »Lepa Lida«, »Pravljica o Krišpiščku«, »Morska Deklica« in »V tujem zraku« (česka), »Legionarji« (Fr. Govekar), »Rokovnjači« (Fr. Govekar), »Deseti brat« (Fr. Govekar), »Divji lovec« (Fr. Finžgar), »Kralj na Betajnovi« (Iv. Cankar), »V Ljubljano jo dajmo« (Jos. Ogrinec) in »Svoji k svojim« (Jos. Vošnjak) — slovanska. Tujih dramskih del se je uprizorilo 21 in sicer 5 francoskih: »Dobri prijatelji«, »Njegova hiša«, »Madame sans gêne«, »Anatolov dvojnik« in »Monna Vanna«; 12 nemških: »Kralj Harlekin«, »Dom«, »Marija Stuartova«, »Podkriževalci«, »V medenih dneh«, »Pepelka«, »Snegulčica«, »Mlinar in njegova hči«, »Lumpacilj Vagabund«, »Brat Martin« in »Od stopnje do stopnje«; 3 angleške: »Novi klovn«, »Sever proti jugu« in »Pot okoli zemlje« ter 1 italijanska: »Jef-tova hči«. Skupaj 16 dramskih novitet. Vseh novitet skupaj pa je bilo letos 22 (9 slovanskih in 13 tujih.)

Poprečno se je torej igralo vsak mesec tekom šestmesečne sezone po 7 raznih dramskih in opernih del, oziroma smo imeli vsak mesec 3—4 dramske in operne novosti. Ako se pomisli, da se morajo pri našem gledališču tudi drame in opere starejšega repertoarja zaradi novih členov — tujeve študirati na novo ter da je za vsako dramsko delo potreba vsaj 8 izkušenj, za vsako operno pa poleg velikega števila izkušenj pri klavirju v dvorani in na odru še 2—3 velike izkušnje z orkestrom in z vsem obojem, potem se mora priznati, da se je v minoli sezoni delalo pridno!

Vse opere — razen ene — so se pele po 3—4-krat. Opereta »Amaconke« se je pela štirikrat, »Cigan baron« pa petkrat. — Drame se igrajo običajno po dvakrat; »Krasna Lida« pa se je igrala štirikrat, »Legionarji« petkrat in »Potovanje okoli zemlje« osemkrat.

Obžalovati je, da se izvirna dramska literatura ne razvija tako, kakor bi bilo pričakovati. Odbor »Dramat. društva« smatra za svojo dolžnost, da v smislu društvenih pravil pospešuje razvoj izvirne dramatike; zato rad in z unemo spravlja na oder dramska dela slovenskih pisateljev in komponistov, ako se mu predlagajo. Letos smo imeli le dve izvirni dramski noviteti in veseli nas, da sta obe popolnoma vspeli ter dosegli ne le moralen, ampak tudi finančnega vpeha. Želeli je, da bi ti vspehi vzpodbudili tudi druge pisatelje, da ustvarijo za slovenski oder dramska dela slovenskega duha, slovenskega značaja! Izkušnje zadnjih let so pokazale našim literatom pot, po kateri je danes možno doseči na slovenskih odrih resničnih in trajnih učinkov. »Iz naroda za narod«, — to geslo ne velja za nobeno literarno stroko bolj nego za dramo; dekadentizem in simbolizem pri nas še nimata tal... S tem pa nikakor ne čemo reči, da bi naj pisali naši pisatelji le »narodne igre s petjem«. Toda želimo si slovenske veselice, slovenske drame iz našega socijalnopolitičnega življenja, iz naše zgodovine, dramske pravljice in izvirnih mladinskih iger! Resnično domače drame si mahoma pridobimo široke sloje našega naroda ter se igrajo ne le v Ljubljani, ampak tudi po večjih in manjših odrih na deželi in v sosednjih slovenskih deželah. »Dramatični društvi« v Trstu in Idriji, dalje dramatični klubi v Celju, Mariboru, Kranju in Novem mestu razpolagajo še danes z dostojnimi odri, dekoracijami in kostumi. Število spretnih diletantov se množi, in sami smo imeli priliko, prepričati se, da je najti tudi izven Ljubljane dobrih režiserjev ter dobrih igralcev in igralke. Slovenski dramatik more torej pričakovati, da se uprizori njegovo delo tudi na raznih odrih ter da ni več navezan izključno le na deželno gledališče v Ljubljani. S tem so našim

pisateljem zajamčeni vsaj nekoliko večji dohodki ter se jim trud, ki ga imajo z izvirnim dramskim delom, danes gotovo izplača!

A še drugih ugodnih posledic naraščajočega zanimanja za gledališče se nam je nadejati. Na deželi in po slovenskih mestih je že danes najti resničnih igralskih talentov, katerim manjka le še večje rutine. Želeli je, da bi se ti nadarjeni diletantje začeli zanimati za deželno gledališče v Ljubljani ter da bi vstopili med njegove stalne člene. »Dramatično društvo« plačuje dandanes že lepe gaže, ki zajamčujejo vsakomur dostojno ekzistenco, ter podpira svoje člene tudi med počitnicami. Ideal, ki se seveda ne doseže še dolgo ali nikdar, bi bil za deželno gledališče v Ljubljani, ako bi imelo same slovenske člene. Takega idealnega stališča pa nimajo danes niti dvorna gledališča, saj štejejo med domačimi člani vedno tudi znatno število tujcev. Toda gotovo je, da bi se dalo doseči pri nas vsaj toliko, da bi imeli večino členov slovenskih, ako bi se posvečalo več Slovenk in Slovencev dramatični in operni umetnosti. Najlažje bi se pa dokopali do te stopnje s tem, da bi se osnovala v Ljubljani resna, dobra dramska in operna šola s praktičnimi učitelji. Žal, da je taka šola še utopija!

Nenavaden nemški glas o vprašanju sporazumljenja.

V številki od minolega petka smo povedali na kratko, kako stališče je sedaj zavzel nemški poslanec dr. Chiari o vprašanju narodnega sporazumljenja v Avstriji. Rekli smo, da je to glas, kakoršnjega naše uho ni navajeno slušati iz nemškega tabora. Ne mislimo pa, da je dr. Chiari spregovoril tako, recimo, pametno, ker sta se nakrat miroljubivost in pravicoljubje naselila v njegovo srce, iztisnili iz njega tisto nemško domšljivost, ki je v prvi vrsti provzročila vse dosedanje zlo, na katerem trpi država in se zvija v najhujši krizi; menimo marveč, da je dr. Chiari dal od sebe tak glas, ker mu je govorila pamet v glavi, da Nemci morajo končno podleči v tem boju proti naravi in da bo to tem huje za Nemce, čim kasneje se to zgodi. Resnica je na pr., da za tako ceno, za kakoršno so Čehi za časa Hobenwarta, torej pred 34 leti, ponujali sporazumljenje, je ne dobe Nemci nikdar več! Mi si mislimo, da eno malo mož v nemškem taboru, katerim ni fanatizem popolnoma skalil vida za stvari, ki se razvijajo in ki dozore prej ali slej prav gotovo, mora obhajati neko spoznanje, da tudi vsa pomoč od gubernamentalne strani ne more pomoči Nemcem do zmage nad — naravo.

Osobito zadoščenjem beležimo, da tudi dr. Chiari vidi rešitev iz kaosa v ideji, ki jo dosledno propagiramo mi že od davno, v ideji nacionalne avtonomije. Nam se dozdeva sicer, da misli, ki jih razvija dr. Chiari, se niso porodile v njegovi glavi, ampak da je vzel naposodo v zanimivi Springerjevi knjigi »Der Kampf der österr. Nationen um den Staat«; tudi se ne bi hoteli mi identificirati z vsem, kakor si on misli praktično izvedenje načela nacionalne avtonomije, ali za nas je glavno, ko vidimo, da ideja napreduje stalno in prodira v čim širše kroge.

Mimogrede bi omenili le, da je povsem nedopustno ako zahteva dr. Chiari, da se morajo Čehi odreči sanjam o češki državi, kakor spoznavajo Nemci nemožnost ponemčenja Slovanov. Tu je dr. Chiari postavil nekaj junctim, ki je povsem nedopustna in nelogična. Zmešal je dva povsem različna pojma, kajti »sanje o češki državi« involvirajo državnopravno, dočim je nacionalna avtonomija, s pomočjo katere bi hotel dr. Chiari rešiti narodnostne spore v Avstriji, politično-administrativno vprašanje.

(Zvršetak pride.)

Imenovanje nadškofa v Olomucu.

To je sedaj aktuvelno vprašanje, s katerim se bavi izlasti vsa avstrijska novinarstva, v prvi vrsti pa — to je umevno — češki listi. V tem splošnem zanimanju se ravno zrcali velika važnost nadškofjske stolice v Olomucu. Mi smo povdarjali že večkrat, da z odstopivšim nadškofom drom. Kohnom, niso bili nezadovoljni samo verniki, ampak je tudi med svečeništvom nezadovoljnost narastla do skrajne meje. Ta nezadovoljnost svečeništva se zrcali tudi v manifestu, ki ga je isto izdalo oziroma na predstoječe imenovanje naslednika nadškofu Kohnu. Omenjeni manifest se glasi:

»Mnogim dvomom vkljub je zmagala v Rimu pravica, seveda oblačena z ljubeznijo in z usmiljenjem. Pritožbe duhovenstva in ljudstva je priznala komisija kardinalov za opravičene, in s tem je bil nadškof dr. Teodor Kohn prisiljen, da se odpove svoji službi. Sedaj nam je resna dolžnost pobriniti se za boljšega naslednika, da bi poslednje reči olomuške nadškofije ne bile hujše od prvih. Uživajoči zaupanje tisočev in doobra poznavajoči razmere, štejemo za primerno javno razglasiti, kakšnega velepastirja si duhovščina in ljudstvo v veliki večini želite:

1. Hočemo, da sede na prestol sv. Metodija metropolit, ki bi bil dober poznavalec in prijatelj jezika in narodnosti večine škofljanov in ki bi hotel delovati v duhu sv. Cirila in Metodija.

2. Hočemo, da bi pomnil nadškof, da je dolžan uživati cerkvena posestva za vzdrževanje socialnih nasprotij, za krščanskokulturne namene, ki jih potrebuje razvoj naroda, ne pa za osebno vladohlepno in ničemurnost.

3. Hočemo nadškofa, ki bi zametaval vsakoršen servilizem, farizejstvo, vohunstvo, ovadštvo in zamenjevanje vere s politiko, vpoštevaje želje in potrebe nove dobe.

4. Hočemo nadškofa, ki bi čuval svobodo resne besede, vede in umetnosti in se hkrati spominjal besed Kristovih, ki je razposlal apostole ukazavši jim: »Učite vse narode, kar izključuje vsakoršno silo.

5. Hočemo, da bi bili dekani in višji duhovniki voljeni v soglasju z duhovstvom, da bi tako bili zvesti tolači duhovnikov pred nadškofom.

6. Hočemo velepastirja, ki bi imel ne le pravico razsojevati, nego bi čutil tudi dolžnost posvetovati se z delavci, katerim so znane razmere in so sposobni.

7. Hočemo velepastirja, ki bi škofijske zaloge obračal tako, kakor je bila volja ustanovnikov.

8. Hočemo nadškofa, ki bi dajal duhovnikom službe primerne njihovim ulogam in njihovi narodnosti, ki bi čuval božjo in človeško pravico, pred vsem pa zapoved ljubezni in bi ne iskal svoje slave, nego le resnico in prospeh čiste vere.

Mislimo, da bi besede tega lepega manifesta moravske duhovščine veljale tudi za marsikatero drugo škofijo in nje poglavarja. Osobito bi na točko 7.) opozorili one, ki vzdržujejo konvikte v Trstu z denarjem, ki ga je ustanovnik namenil za Pazin, in konvikte v Kokru, ki se po velikem delu vzdržuje z denarjem hrvatskih cerkva, z denarjem hrvatskih davkoplačevalcev, a je vzlic temu v prvi vrsti zavod za poitalijančevanje svečeniškega naraščaja in preko tega za poitalijančevanje naroda samega, tako, da mora ta poslednji sam povspeševati delo za svojo narodno pogubo.

Zaključujemo torej tudi mi z zaključnimi besedami manifesta moravske duhovščine: prva dolžnost višim pastirjem je, da čuvajo božje in človeško pravo, pred vsem pa da vrše zapoved nad vsemi zapovedmi — zapoved ljubezni!

Tibetansko vprašanje.

Mi smo že v tozadevnem članku »Arabija, Afganistan, Siam in Tibet, Rusija in Anglija«, priobčenem v številki od minole sobote, omenili, da je angleška ekspedicijska Tibet naletela na krvav odpor od strani prebivalstva.

Dolgo časa so se Angleži trudili, da so lažjivim zatrjevanjem tej ekspedicijski pripisovali le trgovinski pomen. To sleparjenje je očitno sedaj, izlasti sedaj, po krvavem spopadu in pa po govoru indijskega podkralja, lorda Curzona, ki je odkrito — kakor smo tudi povdarjali — grozil Rusiji. Dokler so Angleži prisegali, da nimajo s to ekspedicijsko nikakih osvojevalnih namenov, so jemali Rusi povod, da niso mogli poseči vmes. Sedaj pa postaja tibetansko vprašanje akutno. V tem vprašanju je brezdvombeno eden razlogov, da je prišlo do — rusko-japonske vojne. Anglija je naščuvala Japonce v vojno, ker se je nadejala, da bo s tem moč Rusije izcrpljena in da bo potem ona — Anglija — tem lažje mogla izvajati svoje načrte v drugih delih Azije. No, bodočnost utegne poučiti Angleže, da so se malce varali v svojih računih, ker vzlic vsej vojni na skrajnem Vrtoku,

bo znala Rusija razviti dovolj moči proti temu, da bi Anglija zasela Tibet in se ugnedila v perzijskem zalivu.

Dnevne novice.

Slovensko gledališče v Ljubljani v nevarnosti. Pravkar prinašamo poročilo o delovanju slovenskega gledališča v Ljubljani v minoli sezoni. Zaradi obstrukcije v kranjskem dežel. zboru pa ne dobi za prihodnjo sezono »Dramat. društvo« ni več subvencije 12.000 K, zato je nevarnost, da se bo morala opera opustiti in gojiti le drama. To je sad obstrukcije! Dne 15. aprila t. l. se bo vrnil v ljubljanskem »Nar. domu« shod, ki naj reši vprašanje, ali se more opera kako drugače ohraniti, ali naj se nadaljuje poslej samo z dramo. Torej namesto napredka velik — padeč! Upajmo, da se slovensko gledališče ohrani brez nazadovanja!

Gerupovo sliko je prinesla zadnja, 5. števec »Slovana« v Ljubljani in lep članek o njegovih zaslugah.

Govekarjeve »Legijonarje«, ki so jih igrali že v Celju in Kranju, uprizoré v kratkem tudi v Mariboru, Novem mestu, Idriji in v Trstu. Pri nas se delajo za velike priprave za predstavo »Legijonarjev« ter vlada zanje največje zanimanje.

Pevsko društvo »Kolo« priredi dne 17. t. m. koncert s plesom, in sicer v dvorani »Narodnega doma« pri sv. Ivanu. — Vspored in druge podrobnosti se objavijo pravočasno.

O d b o r.

Dobrodolna oporoka. — Pišejo nam: Minolo nedeljo popoldne se je vrnil pogreb pokojne Sarah Davis. S smrtjo te 76-letne neozmenjene Angležkinje preminolo je zadnje bitje Davisove rodbine. Oče pokojne je pred kakimi 80. leti uvedel tu trgovino s cunjami, katere se do tedaj v Trstu ni poznalo. S pomočjo nenavadne pridnosti in z nakupovanjem ter prodajanjem starih krp si je pokojni Davis nabavil več milijonov premoženja!

O priliki svoje smrti je pokojni Davis po knežji obdaril svojega nezakonekega sina, kateri pa je to svojo, nepričakovano srečo — obstoječo iz več hiš in dvorcev — takoj poglaval!

Zadnja predstaviteljica Davisovih je zapustila nad dva milijona kron vrednosti. Pozabila ni niti ene osebe, s katero je bila količkar poznana. Največji zapuščenih zneskov v denarju iznaša 80.000 kron za eno osebo, a najmanj 4000 kron.

Zraven teh zapuščin, katerih je do petdeset, je še drugih in sicer, kakih trideset takih, iz katerih bodo dotičniki podpirani do smrti z različnimi mesečnimi svotami. Eden 100 K mesečnih, 5 po 40 K, 1 po 30 K, 24 po 20 K, 2 po 16 K, 28 po 10 K, 9 po 6 K, 13 po 4 K.

Zraven tega vdobi tržaška občina do en milijon in s tem denarjem mora zgraditi — na željo pok. Sare Davis — pokrit trg! Pogreb blage pokojnice je bil veličasten, in to ni čudo, ako pomislimo, da so le prerediti smrtniki, ki bi napravili tako človekoljubno oporoko!

Omeniti moramo še, da je med obdarovanimi tudi več Slovenk in Slovencev.

Viši državni uradnik zblaznel. Pred večeraj popoldne je prišel v neki hotel v našem mestu neki jako elegantno oblečeni gospod, si tam najel sobo ter potem kosil na »table de hôte«. Mej kosilom je pa vstal ter začel upiti, češ, da ga vsi drugi gostje gledajo. Na to je jezno odšel v svojo sobo in se tam zaprl zaklenjivši vrata s ključem. Hotelir se je pa bal, da bi si ta človek, o katerem je bilo jasno, da je umobolen, ne storil kaj slabega ter je radi tega naprosil pomočar postajo g. Treves-a, da bi prišli po dotičnika in ga spravili iz hotela. Treves je res prišel v hotel ter skušal prepričati umobolnega, da bi odprl vrata. Ker se mu pa to ni posrečilo, je dal Treves ulomiti vrata in potem je s pomočjo dveh postrežnikov ukrotil gospoda, ga zvezal in ga ukazal odpeljati v bolnišnico. V tem je pa prišel zdravnik hotela, katerega je bil dal hotelir tudi poklicati. Ta zdravnik je pa v umobolnem gospodu spoznal nekega visokega uradnika notranjega ministerstva, imenom Ivan B., kateremu je kakih 40 let. Zdravnik je prepričan, da niso neurečnika peljali v bolnišnico ter je odredil, da je Ivan B. še sinoči odpotoval na Dunaj, od koder je prišel. Na potovanju ga pa spremljale da bi on vadel en postrežnik Travesove pomožne postaje.

Izletišča. Te velikonočne praznike so priredili pevci in pevke »Kola« dva izletišča. Prvi praznik je bil precej močan zbor na »osmici« vrlega narodnjaka V. Kodriča pri sv. M. M. spodaji. Drugi praznik pa so bili v društveni krčmi v sv. Mariji Magdaleni zgoraji.

Toliko na prvem, kakor pri drugem izletišču je bila zabava prav lepa, ker kapljica je bila tu in tam najboljša — lastniki in gostje pa preprijazni.

Osobito moramo priporočati društveno gostilno pri sv. M. M. zgornji na takozvani »kampanji Krones«.

K o l a š.

Pouk v slovenščini v »Slov. štali« se vrši nadalje še vedno ob torkih in sobotah od 7. in pol do 8. in pol. Onim, ki so se vpisali a pozneje izostali in tudi drugim, ki se doslej še niso oglašili, priporočamo znova, naj se marljivo udeležujejo tega pouka. Ob naših tržaških razmerah je umljivo, da je med nami mnogo takih, ki niso nikoli uživali pouka v svojem materinem jeziku. Prav tem je dana ugodna prilika, da popravijo to z malim trudom in še manjšimi stroški. Prihajate torej v obilnem številu na pouk! Zaradi velikonočnih počitnic bo prihodnja ura v soboto dne 9. aprila t. l.

Parnik »Carpathia« Cunard proge odplul je danes pop. ob 3. uri iz Liverpoola v Trst.

Občni zbor pol. društva za Slovence in Hrvate v Istri se ne bo vrnil danes, kakor so javile nekatere novine po pomoti, ampak jutri v četrtek dne 7. t. m. v arcu Istre, v našem Pazinu.

Danes zvečer ob 9. uri so vabljeni slovenski trgovci jestvin na sestanek v restavraciji »Leon d' Oro«, ulica Stadion, v pogovor radi trgovskih razmer. Prosi se za gotovo udeležbo v občno korist.

Škrl in Plesničar ml. sklicatelja.

10.000 K je našel predsinoči v Krišičevi gostilni v ulici Farneto kotlar Anton Semič, bivajoči v ulici Scalinata števec 3. V torbici, ki jo je našel je bilo vrednostnih papirjev, potem hranilna knjižica, glaseča se na 8000 kron, 1 zlata verižica, 1 zlat poročen prstan in nekaj denarja v gotovini. Semič je oddal torbico v uredništvu »Piccola«.

Trgovina.

Borzna poročila dne 5. aprila.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.07 19.09, angleške lire K — do —, London kratak termin K 239.75 240.15, Francija K 95.40—95.80, Italija K 95.10—95.40, italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.20—117.45, nemški bankovci K —, avstrijska ednosta renta K 99.40—99.70, ogrska, krona renta K 97.85—98.10, italijanska renta K 100.50 101.—, kreditne akcije K 648.— 651.—, državne železnice K 638.— 640.—, Lombardi K 80.— 82.—, Lloydove akcije K —, —, Srečke: Tisa K 338.— 350.—, Kredit K 468.— do 473.—, Bodenredit 1880 K 292.— 302.—, Bodenredit 1889 K 289.— 293.—, Turške K 127.— do 129.—, Srbske — do —.

Dunajska borza ob 2. uri popol:

	v soboto	danes
Državni dolg v papirju	99.60	99.75
» » v srebru	99.50	99.55
Avstrijska renta v zlatu	119.35	119.40
» » v kronah 4%	99.50	99.55
Avst. investicijska renta 3 1/2 %	51.25	51.25
Ogrska renta v zlatu 4%	118.10	118.30
» » v kronah 4%	97.95	98.05
» » renta 3 1/2 %	89.45	89.60
Akcije nacionalne banke	1608.—	1604.—
Kreditne akcije	650.25	648.00
London, 10 Letr.	239.77 1/2	239.77 1/2
100 državnih mark	117.25	117.15
20 mark	23.45	23.45
20 frankov	19.07 1/2	19.07
10 ital. lir	95.15	95.15
Cesariski cekini	11.32	11.32

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — francoska renta 96.89, 5% italijanska renta 102.67, španaka exterior 83.55, akcije otomanske banke 572.—.

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice —, Lombardi —, unificirana turška renta 81.75 menjice na London 251.40, avstrijska zlata renta 101.75 ogrska 4% zlata renta 101.—, Länderbank —, turške srečke 120.75, parizka banka 10.85, italijanske meridionalne akcije —, akcije Rio Tinto 13.20. Slabotna.

London. (Sklep.) Konsolidiran dolg 86 1/2, Lombardi 3 1/2, srebro 25 1/2, španaka renta 81 1/2, italijanska renta 102.—, tržni diskont 2 1/2, menjice na Dunaju —, dohodki banke 359.000 izplačila banke —.

Tržna poročila 5. aprila.

Budimpešta. Pšenica za april K 8.02 do 8.03, za maj ob 8.16 do 8.17 za oktober 8.— do 8.01. Rž za april K 6.28 do 6.29, za oktober 6.48 do 6.49. Oves za april K 5.22 do 5.23, za oktober K 5.53 do 5.54. Koruza za maj K 5.17 do 5.18, za julij 5.28 do 5.29.

Pšenica: ponudbe srednje; povpraševanje omejeno, neživo. — Prodaja 24.000 met. stotov, 2 1/2 do 5 stot. znižanja. Vreme: lepo.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 50 kg 41.50 frak, za julij 42.25.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za april —, za maj 34 1/2, za september 35 1/2, za dec. 36 1/2, za marec 37 1/2. Vzdržano: kava Rio navadna loco 29—32, navadna reelna 33—36, navadna dobra 37—39.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za april 17.10, za maj 17.35, za avgust 17.45, za oktober 18.—, za dec. 18.05, za februar 18.30; stanov. Vreme: dež.

London. Sladkor iz repe surov 8 1/2 Sh, Java 9.— Sh. stanov.

Sladkor tuzemski. Centrifugalpile, promptno K 66.50 do 68.00, za september K — do —, marec-avg. 66.50 do 68.—. Concassé in Melispil promptno K 68.30 do 69.30, za sept. K — do —, marec-avg. 68.30 do 69.30.

New-York. (Otvorenje). Kava Rio za bodoče dobave, vzdržano, 10 stot. zvišanja.

Pariz. Rž za tekoči mesec 14.80, rž za maj 14.90, za maj-avgust 15.— za september-december 14.90 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 21.75, za maj 21.75, za maj-avgust 21.45 za september-december 20.80 (stanov.). — Moka za tekoči mesec 29.— za maj 29.10, za maj-avg. 29.15 za september-december 28.15 (mirno). — Rapič no olje za tekoči mesec 45.50, za maj 46.25, za maj-avg. 47.—, za sept.-december 48.50 (mlačno). Špirit za tekoči mesec 38.25, za maj 38.80, za maj-avg. 39.25, za sept.-december 34.75 (mirno). Sladkor surov 88° usn nov 22—22 1/2 (stan.), bel za tekoči mesec 25.87 1/2, za maj 26.12 1/2 (stan.), za maj-avg. 26—50.—, za okt.-jan. 27.75, računiran 57—57 1/2. Vreme: nestanov.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A.

(v lastni hiši.)

Z A L O G A:

Piazza Rosario (šolsko poslopje)

Cene, da se ni batl nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franco.

Kavarna ROSSI

ulica S. Giovanni št. 16.

Telofon št. 1632.

Odprta celo noč.

Bogat izbor tu- in inozenskih in slovenskih časnikov.

Izvrsten okus kave dosežete s primesterenci

Vydrove žitne kave

POSKUŠITE! Vzorac dragovoljno
Pošta 5 kg. pošlji 4 K 50 h franco.

„DOMAČI PRIJATELJU“
vsem odjemalcem zastoj pošlji 2000.

Vydrova ledarna žitne kave Praga-1711.

TOVARNA POHIŠTVA Rafael Italia

Velikansko skladišče in razstava pohištva in tapetarij

TRST

ulica Malcanton štv. 1.
po zelo nizkih cenah.

395 komadov samo gld 1.85.

1 krasna ura s 24 urnim tekom s posrebrneno, verižico; 1 krasna spila za kravate se simili biseri; 1 prstan s ponarej. kamnom za možke ali ženske; 1 garnitura gumbov za manšete, srajco in ovratnik, jamečeno iz 3 double zlata; 6 žepnih rut iz pristnega platna; 1 krasna pisalna oprava iz niklja 1 lepo toiletno ogledalo z etvijem in lepim glavnikom; 1 lepo dišeče toiletno milo: 1 beležnica; 12 komadov umetnih slik najznamenitejših mož sedanjega časa; 72 pisalnih peres in še 290 različnih komadov, koji so v hiši koristni.

Pošilja po povzetju ali predplačilu.

H. Spingarn, Krakov 43.

Kdor vzame 2 ovitka, vdobi po vrhu en nož a 2 rezili, ako se vzame več ovitkov se priloži nož kemu po en tak nož.

Za to kar ne ugaja, se denar takoj vrne.

JAKOB BAMBIČ

trgovec z jedilnim blagom —
Via Giulia št. 7.

Priporoča svojo zalogo jestvin, kolonijalij, vsakovrstnega olja, navadnega in najfinejega. Najfineje testenine po jako nizkih cenah ter moke, žita, ovso in otrobi. Razpošilja naročeno blago tudi na deželo na debelo in drobna po jako nizki ceni.

Zaloga

izvozno-marčne (Export-Märzen)
in vležane (Lager)

Pive

v sodčkih in v boteljkah, kakor tudi

Kvasa

iz tovarne **Bratov Reininghaus**

Steinfeld pri Gradcu.

Zaloga Mattonijeve Giesshübler
vedno sveže kisle vode

po zmernih cenah

pri

ANTONU DEJAK junior
TRST

Via degli Artisti št. 9 in 10.

Vsakovrstna

zanesljiva semena

kakor: domače, lucerne ali nenške in
rudeče deteje; velikanske rumene, bele
in rudeče pase; repno seme; raznih trav
in vseh vrst salat se dobivajo po nizkih
cenah pri

Josipu Kordinu v Ljubljani,
pred Škofijo št. 4.

Kupuje pa brinjevo olje po visoki ceni.

Najfinejše milo

in jako po
ceni.

mornarsko milo
(SAPONE NAUTICO)

Glavna zaloga
v Trstu, ul. Chiozza 4.

„Škrat“

se prodaja v Trstu po sledečih to-
bakarnah:

RAUNACHER (zraven tiskarne »Edinost«.
STANIĆ, ul. Molin piccolo 8.
LAVRENCIĆ, trg pred vojašnico.
MAJCEN, ul. Miramare 1. (b. izu kolodvora).
MARTINI, trg Belvedere.
KERSTEN, ul. Stadion 1.
PIPAN, Ponte della Fabbra (blizu lesnega
trga).
BUBNIĆ, ul. Sette fontane 12.
BEVK, trg Barriera vecchia.
KRATZNIK (pri Sv. Jakobu).
BRUNI (pri cerkvi Sv. Antona starega).
Na državnem kolodvoru.

Hermangild Trocca

Barriera vecchia št. 8
ima veliko zalogo

mrtvaških predmetov
za otroke in odraslene.

Venci

od porcelana in biserov vezanih z me-
deno žico, od umetnih cvetlic s tra-
kovi in napisi.

Slike na porcelanastih ploščah za spomenike.
Najnižje konkurenčne cene.

Kašelj - Katari

Dobroznane katramnate paštilije Ravasini, koje se izdelujejo z iz-
vlečkom kemično čistega norveškega katrama, imajo same na sebi
že medicinsko moč, dobro zdravijo vsakovrstna kašelj, vse blazni di-
halnega organa ter zlasti odpravijo katara, bronhijalne, želodčne in
drvevne zasilženja.

Ena škatljica z navo ilom 80 stot. Zahtevati je le paštilije z vžganim imenom „Ravasini“ ter
zavračati vsakovrstna ponarejanja. Po pošti pošilja proti povzetju najmanj 3 škatljice.

Glavna zaloga: Lekarna Ravasini v Trstu.

Vdobivaju se v TRSTU v lekarnah: Antoniazio Škedenj, Biasoletto Ponterosso, Gmeiner ulica
Giulia, Jeroniti ul. Caserma, de Leitenburg pri javnem vrtu Leitenburg trg S. Giovanni, Puciola
Barr. vecchia, Serravallo ul. Pesce, Suttina Corso, Vidali & Vardabasso pri sv. Antonu nov.; v
GORICI: Cristofaletti in Pontoni; na REKI: Prodani in Schindler. in v glavnih lekarnah v
Avstrio-Ogerskej.

Po visokoj kr. zemaljskoj vladi proglašena ljekovitom vođom
rudnicom
čista alkaličko-muriatička

Apatovalčka kiselica

nije samo najbolje i najzdravije stolno piće, već je i naj-
korisnija i najglasovitija liekovita voda,

koja je od prvih liečničkih autoriteta preporučena i djeluje nenadkriljivo
kod bolesti želudca, pluća, grkljana, raznih katara, astme, mjehura, ka-
menca, hemeroida (zlatne žile), natekih i zrnatih jetara, žgaravice i raznih
ženskih bolesti.

Odlikovana sa 13 zlatnih i srebrnih kolajna.

„UPRAVITELISTVO VRELA APATOVAČKE KISELICE“,
ZAGREB, Ilica br. 17.

Dobiva se u svim liekarnama, trgovinama mirodija, restauracijama i
gostionama.

Najboljša reklama

za Ilirske testenine je fakt, da
jih slovenske dežele konzumirajo ogromne množine,
med tem ko se druge testenine
nikakor niso mogle vdoma-
čiti. —

Srečkanje nepreklicno
23. aprila 1904.

Glavni dobitek
kron 40.000 kron

Srečke za ogrevalne sobe
po 1 krono

priporočajo:

Josip Bolaffio, Mandl & Co., Ign. Neumann, Hen-
rik Schiffmann, S. Tavella, Mercurio Triestino,
Figli di O. Zucchi, menjalnica v Trstu.

Dobitki, ki sestojajo od efektov, se ne morejo dvigniti v denarju.

Ustanovljeno leta 1832.

Priznано najboljše

Oljnate barve

zmlete s stroji najnovije sestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti,
ki omogočajo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja
po nizkih cenah

Adolf Hauptmann v Ljubljani

prva tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja.
Zaloga slikarskih in plesarskih predmetov.

Ilustrovani ceniki se dobē brezplačno.

Anton Sancin pok. Frana

TRST. — Ulica Barriera vecchia št. 11. — TRST.
Velik dohod fuštanja veleurl v najnovjših risanjih.

Zaloga perila in imbotiranih pogrinjal, zimskih srajc, srajc od fuštanja
ter belih v velikem izboru kakor tudi ovratnikov in kravat. Vezanine
in moderci. Snovi od same volne za obleke za ženske. Blago za delavske
hlače in izdelki za delavce.

Hiša

z velikim hlevom, ležeča ob glavni ce-
sti, pripravna za vsako trgovino, odda
se v najem pod jako ugodnimi pogoji.
Več pove uprava našega lista.

URAR

F. PERTOT

priporočam veliki izbor ur: Omega, Schaff-
house Longines, Tavauness itd., kakor
tudi zlate, srebrne in kovinske ure za
gospe. — Izbor ur za birmo.
Sprejema popraviljanja po jakonizkih cenah.

Pozor!

Josip Gregorič

trgovec z oljem, kisom in milo ter

kolonijalnim blagom

v Trstu, ul. Barriera vecchia št.

Priporočam svojo dobroznano prvo slo-
vensko zalogo vsakovrstnega jedilnega
olja, občuje se strankami vedno v slo-
venskem jeziku.

Pošilja na dom po naročbi.

Komur je na srcu geslo »Svoji k
svojim« naj ne zamudi se zglasiti

Automatična past za podgane gl. — miši gld. 120
livi brez na izorovanja v eni sami noči do 40
komadov, se nastavlja sama od sebe in ne daja ni-
kakakega duha. Past za ščurke »Eclipse« vlovi 100
ščurkov in griljev v eni noči, stane gld. 120. Pošilja
po povzetju I. Schüller, Dunaj II. Kurzbaugasse 4.
Neštevilno zahvalnih in priznanih pisem.

Prodajalnica izgotovljenih oblek

„Alla Città di Trieste“

tvrdke

EDVARD KALASCH

Via Torrente št. 40

nasproti gledališču „GOLDONI“

s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke

po meri in najugodnejših cenah. V

prodajalnici ima tudi zalogo pe-

riila za delavski stan po izvenredno

nizkih cenah. Izbor boljših in

navadnih snovij.

VELIKI IZBOR

izgotovljenih hlač za delavce

kakor tudi blaga za hlače, ki se na-

pravijo po meri.

Avtorizovana krojačnica.

TRST. - Via Giacinto Gallina št. 6. - TRST

Pozor!

Prodajam po jako nizkih cenah specij-
rsko-jedilno blago iz prvih tovarn in sicer
Ilirske testenine **Znideršič & Valencić**,
nastalje napol tanske in tržaške testenine prvo
vrste in vsake velikosti, s točno postrežbo
na dom. Na deželo pošiljam po poštne pov-
zetju od 5 kg. naprej.
Proti takojšnjemu plačilu 2% odbitek.
Priporočam se udani

Josip Luin.

TRST. - Via Giacinto Gallina št. 6. - TRST

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

vpisana zadruga z neomejenim jamstvom.

v Gorici

Gospodska ulica št. 7., 2 nadstr.
v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsacega
če tudi ni član društva in se obrestu-
jejo po 4 1/2 %, ne da bi se odbijal rentni
davek.
Jila dajejo se samo članom in sicer na
menjice po 6 % in na vkupitve po 5 1/2 %.
Uraduje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol.
in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj
in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1902. Kron 1,479.006
Poštno-bran. račun št. 537.315.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih
obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promete izdaja k vsakemu šrebanju.

Polno vplačani akcijski kapital **K 1.000.000**

Zamenjava in eskomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale
kupone.

Daje predupne na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni
izgubi

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavelje.

Ekompit in inkasso menia.

Borja na naročila.

Podružnica v Spletu

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim
obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do
dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.